

Konsultacje społeczne dot. Strategii Cyfryzacji Państwa. Panel „Dane”

Osoby, które prowadziły panel

- Anna Goss – dyrektor Departamentu Zarządzania Danymi
- Agnieszka Kułakowska – zastępca dyrektora Departamentu Zarządzania Danymi

Pytania do uczestników konsultacji

1. Jakie powinny być główne priorytety strategii cyfryzacji w obszarze danych?
2. W jakich sytuacjach / konkretnych celach interesu publicznego dostęp do danych prywatnych przez organy publiczne jest najbardziej uzasadniony?
3. Jak stymulować wymianę danych lub dzielenie się danymi pomiędzy przedsiębiorcami i obywatelami?
4. Jakie dane są atrakcyjne i byłyby chętnie wykorzystywane na potrzeby uczenia się systemów AI, biznesowe, naukowe, analiz?
5. Na ile dostawcy usług chmurowych są gotowi do spełnienia wymogów określonych w Data Act zapewnienia klientowi łatwej zmiany dostawcy takich usług?

Wypowiedzi uczestników konsultacji

Michał Zemełka, Sieć Obywatelska Watchdog Polska

Zwrócił uwagę, że otwartość domyślna powinna być silnym priorytetem. Nie powinniśmy zastanawiać się, jakie dane możemy udostępnić, a raczej z góry zakładać domyślne udostępnianie wszystkich, chyba, że istnieją poważne ograniczenia w udostępnieniu tego typu danych. Pan Zemełka podkreślał, że dostęp do danych prywatnych powinien być przede wszystkim przyznawany organom publicznym w sposób przejrzysty i rozliczalny. Wśród danych najbardziej atrakcyjnych wskazał: „te umożliwiające realną partycypację obywateli w życiu publicznym, współdziałanie z administracją publiczną, świadome podejmowanie decyzji ważnych zarówno na poziomie indywidualnym, jak i społecznym i wszystkie tego typu dane powinny być traktowane priorytetowo”. Do przeprowadzenia badań konieczna jest możliwość pobrania całej bazy, nie pojedynczych dokumentów (przykładem portal orzeczeń sądowo administracyjnych, który udostępnia orzeczenia sądowe, ale do pojedynczego pobierania).

Piotr Zawilski, dyrektor NAC

Za dane wartościowe uważa te dane, do których nie mamy dostępu. Zgłosił postulat, aby włączać NAC w prace konsultacyjne, ponieważ ostatecznie wszelka dokumentacja powinna po 10 latach trafić do NAC. „Wiedza daje siłę i moc sprawczą, a te z kolei dają władzę a tą władzę chyba chcielibyśmy dysponować.” – podkreślał pan Zawilski. Przypomniał ponadto o współpracy partnerskiej w ramach realizacji projektu KRONIK@ oraz ograniczeniach NAC w zakresie digitalizacji.

Elżbieta Wielechowska, Building SMART Polska

wypowiedziała się w kwestii cyfryzacji branży budowlanej. Jako główny priorytet strategii w obszarze danych wskazała dane budowlane w formie baz. Brakuje strategii wykorzystania formatów innych niż .pdf, tj. np. .ifc (otwarty bezpłatny format, który przenosi w sposób otwarty informacje o obiektach budowlanych). W budownictwie brakuje standardów danych, krajowej

klasyfikacji budowlanej, która by stworzyła polską wersję językową standardów międzynarodowych.

Katarzyna Starostawska, Naczelna Izba Lekarska

wypowiedziała się w kontekście danych zdrowotnych. W jej opinii najważniejsze są dziś zgody pacjentów na ponowne wykorzystywanie danych ultra wrażliwych. Dane takie mogłyby zostać przekazane do instytutów badawczych i wykorzystane do badań i analiz. Dopiero dane pseudonimizowane dają szansę na wiarygodne wyniki. Pozyskanie danych zanonimizowanych nie pozwala na przeprowadzenie takich badań. Zasugerowała umożliwienie wymiany danych osób ze szczególnymi potrzebami między służbami w celu udzielania im pomocy.

Marcin Spiralski, Instytut Lotnictwa, Sieć Badawcza Łukasiewicz

opowiedział o danych satelitarnych, które mogłyby być szerzej wykorzystywane. Wskazał na konieczność współpracy między ministerstwami (MON, MRiIT i MC), aby dane te zostały wykorzystane na potrzeby AI. Zakupione w różnych instytucjach drony mogłyby zostać wykorzystane do robienia zdjęć i zbierania danych oraz co ważne ich wymiany.

Jan Zygmuntowski ze Spółdzielni Danych

jako kierunek wskazał współdzielenie i zarządzanie danymi. Mówił o tym, że jest wiele obowiązków dla pośredników, brakuje natomiast benefitów. Podkreślał, że przy tworzeniu infrastruktury dla wymiany danych, udział państwa jest niezbędny. Konieczna jest też praca nad wzmocnieniem zaufania do instytucji Państwa w tym względzie.

Paweł Misierewicz, Stowarzyszenie Dystrybutorów i Producentów Części Motoryzacyjnych

mówił o rynku motoryzacyjnym. Polska jest drugim europejskim eksporterem części motoryzacyjnych w Europie. Branża motoryzacyjna wnioskuje o włączenie danych dot. motoryzacji do europejskich przestrzeni danych. Oznaczałoby to w przyszłości lepszy sprzęt, technologie oraz usługi, dzięki dostępnym danym diagnostycznym.

Andrzej Mazur

zwrócił uwagę na opór obywateli przed udostępnianiem własnych danych na potrzeby biznesu. Brakuje organizacji ukierunkowanych na realizację takiej misji. Takim podmiotom z mniejszym oporem obywatel udostępniłby swoje dane.

Michał Chryciuk, ISACA Warszawa

mówił o jakości danych oraz konieczności włączenia nowych dostawców i nowych, interesujących zbiorów danych, jak dane transportowe. Należy przy tym zwrócić uwagę na prywatność oraz rozsądne udostępnianie danych przydatnych do dalszych analiz.

Artur Drobiecki, Limitless Technologies

podkreślał, że należy zmienić paradygmat myślenia o danych. Danych nie można się bać, trzeba je zabezpieczać, ale też właściwie inwestować. Zasugerował konieczność powstawania centralnych repozytoriów danych. Należy zadbać, aby dane były wartościowe i prawdziwe, a przy tym bezpieczne. Na koniec pan Drobiecki podkreślił wagę działań edukacyjnych.

Adrian Brodzik

dodając, że dane często są dziś udostępniane odpłatnie (np. zachowania użytkowników w sieci). Tymczasem obywatel ma prawo danych nie udostępniać w obawie przed wykorzystaniem ich niezgodnie z założeniami i nie należy go za to karać.

Marcin Stoński, NAC

odniósł się do wcześniejszej wypowiedzi ws. portalu kronika.gov.pl sugerując, aby środki pozyskiwane przez MC na rozwój portalu przekazać do dyspozycji instytucjom nauki i kultury, by mogły rozwijać swoje portale.

Na zakończenie dyskusji dyrektorka Anna Gos zadeklarowała analizę wszystkich wątków i podziękowała za zgłoszone pomysły do Strategii.

Pytania uczestników konsultacji

Dlaczego NAC nie został partnerem projektu KRONIK@ 2.0?

Departament Zarządzania Danymi pracuje obecnie nad zakresem projektu KRONIK@ 2.0 i w najbliższym czasie będziemy chcieli spotkać się w tej sprawie z NAC.

Czy planujemy zamknięcie portalu kronika.gov.pl?

Portal kronika.gov.pl powstał dzięki środkom europejskim i jego utrzymanie jest niezbędne dla zachowania trwałości projektu. Ministerstwo Cyfryzacji nie planuje zamknięcia portalu, dlatego wszystkie instytucje, dla których KRONIK@ stanowi zapasowe repozytorium, mogą być spokojne. Co więcej planujemy rozwój portalu z otwartymi zasobami nauki i kultury. ale jego dalszy rozwój.

Planowane działania

- realizacja projektów unijnych: Dane 3.0 oraz Samorząd otwarty na dane,
- wdrożenie DA i DGA,
- optymalizacja ustawy o otwartych danych,
- dostosowanie krajowych przepisów o ochronie danych osobowych do rozporządzenia wykonawczego do RODO,
- rozwój portali dane.gov.pl i kronika.gov.pl,
- badania polskiego rynku danych oraz inwentaryzację danych wysokiej wartości, które wykraczają poza ramy rozporządzenia,
- otwartość w fazie projektowania i otwartość domyślna,
- Akademia Danych, szkolenia dla jst,
- Obserwatorium rynku danych,
- kampanie internetowe, konferencje, hackathon, komunikacja w mediach społecznościowych.

Podsumowanie

- Szczególną uwagę zwrócono na dane medyczne, dane budowlane, dane archiwalne, motoryzacyjne i z obszaru dziedzictwa kulturowego.
- Podkreślono wagę jakości danych, ich referencyjność, a także potrzebę rozszerzenia Krajowych Ram Interoperacyjności nowych otwartych formatów danych.
- Poszerzanie dostępu do danych w tym przede wszystkim danych wrażliwych powinno zapewnić prywatność i bezpieczeństwo.
- Wdrożenie zasady otwartości domyślnej i otwartości w fazie projektowania jako jeden z głównych priorytetów w projektach i procesach decyzyjnych.

- Edukacja kluczowym elementem budowania świadomości w zakresie potencjału danych.
- Dane są nieodzownym warunkiem rozwoju narzędzi opartych o AI.